31974L0483

DIREKTIVA VIJEĆA

od 17. rujna 1974.

o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na vanjske izbočine motornih vozila

(74/483/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 100.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ([1]),

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora,

budući da se tehnički zahtjevi koje motorna vozila moraju zadovoljiti prema nacionalnim propisima odnose, među ostalim, na vanjske izbočine;

budući da se ti zahtjevi razlikuju od jedne države članice do druge; budući da je stoga potrebno da sve države članice usvoje iste zahtjeve, povrh ili umjesto svojih postojećih propisa, posebno kako bi se dozvolila primjena postupka EEZ homologacije tipa koji je bio predmet Direktive Vijeća 70/156/EEZ ([2]) od 6. veljače 1970. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homologaciju tipa motornih vozila i njihovih prikolica za svaki tip vozila;

budući da je poželjno donijeti određene tehničke zahtjeve koje je usvojila Gospodarska komisija UN-a za Europu u svojoj Uredbi br. 26 („Jedinstvene odredbe za homologaciju vozila s obzirom na njihove vanjske izbočine") ([3]) dodanoj Sporazumu od 20. ožujka 1958. koji se tiče usvajanja jedinstvenih uvjeta homologacije i međusobnog priznavanja homologacije za opremu i dijelove motornih vozila;

budući da se ovi zahtjevi primjenjuju na motorna vozila kategorije M_1 (međunarodna klasifikacija motornih vozila navodi se u Direktivi 70/156/EEZ);

budući da usklađivanje nacionalnog zakonodavstva u odnosu na motorna vozila ima za nužnu posljedicu međusobno priznavanje kontrole koju je provela svaka država članica na temelju zajedničkih zahtjeva; budući da takav sustav, kako bi glatko funkcionirao, moraju primijeniti sve države članice od istog datuma,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

U smislu ove Direktive, „vozilo" je svako motorno vozilo kategorije M_1 (definirano u Prilogu I. Direktivi 70/156/EEZ) namijenjeno uporabi na cesti, koje ima najmanje četiri kotača i najveću konstrukcijski određenu brzinu veću od 25 km/h.

Članak 2.

Nijedna država članica ne smije odbiti dodijeliti EEZ homologaciju tipa ili nacionalnu homologaciju tipa vozila iz razloga koji se odnosi na vanjske izbočine ako te izbočine zadovoljavaju zahtjeve utvrđene u Prilozima I. i II.

Članak 3.

Nijedna država članica ne smije odbiti registraciju ili zabraniti prodaju, stavljanje u uporabu ili korištenje nekog vozila iz razloga koji se odnosi na vanjske izbočine ako te izbočine zadovoljavaju zahtjeve utvrđene u Prilozima I. i II.

Članak 4.

Država članica koja je izdala homologaciju tipa poduzima potrebne mjere kako bi osigurala obaviještenost o svakoj promjeni dijela ili obilježja navedenih u točki 2.2. Priloga I.

([1]) SL C 55, 13.5.1974., str. 14.
([2]) SL L 42, 23.2.1970., str. 1.
([3]) Dokument Gospodarske komisije za Europu E/ECE/324 } Rev. 1 Add. 25.
E/ECE/TRANS/505 }

Nadležna tijela dotične države članice određuju trebaju li se provesti nova ispitivanja na promijenjenom tipu vozila i treba li izraditi novi izvještaj. Ako ispitivanja pokažu nezadovoljavanje zahtjeva ove Direktive, promjene se ne odobravaju.

Članak 5.

Promjene koje su nužne za prilagodbu odredaba Priloga I., II. i III., kako bi se uzeo u obzir tehnički napredak, donose se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 13. Direktive 70/156/EEZ.

Članak 6.

1. Do 1. lipnja 1975. države članice donose i objavljuju odredbe potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom i o tome odmah obavješćuju Komisiju.

One primjenjuju te odredbe od 1. listopada 1975.

2. Čim se ova Direktiva objavi, države članice osiguravaju da se svi nacrti zakona i propisi koje namjeravaju donijeti u području na koje se odnosi ova Direktiva dostave Komisiji pravovremeno kako bi Komisija podnijela svoje primjedbe.

Članak 7.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. rujna 1974.

Za Vijeće

Predsjednik

J. SAUVAGNARGUES

PRILOG I.

OPĆE DEFINICIJE, ZAHTJEVI ZA EEZ HOMOLOGACIJU TIPA, EEZ HOMOLOGACIJA TIPA, OPĆI ZAHTJEVI, POSEBNI ZAHTJEVI, SUKLADNOST PROIZVODNJE [1]

1. OPĆE ODREDBE

1.1. Odredbe ovoga Priloga ne primjenjuju se na vanjske retrovizore ili na opremu kao što su radijske antene i nosači prtljage.

1.2. Svrha ovih odredaba je smanjenje opasnosti ili stupnja tjelesne ozljede osobe koju udari ili okrzne nadogradnja u slučaju sudara.

2. DEFINICIJE

U smislu ove Direktive:

2.1. „homologacija tipa vozila" znači homologacija tipa vozila s obzirom na njegove vanjske izbočine;

2.2. „tip vozila s obzirom na njegove vanjske izbočine" znači kategorija motornih vozila koja se međusobno ne razlikuju u bitnim obilježjima kao što su oblik i materijali vanjskih površina;

2.3. „vanjska površina" znači vanjski dio konstrukcije vozila, uključujući i poklopac motora, poklopac prostora za prtljagu, vrata, krilca i vidljive sastavne dijelove pojačanja;

2.4. „podna crta" znači krivulja određena ovim postupkom:

Stožac s uspravnom osi čiji je polukut 30° treba pomicati oko vozila tako da stalno i što niže dodiruje vanjsku površinu nadogradnje. Podna crta je krivulja koja spaja te dodirne točke. Kod određivanja podne crte ne uzimaju se u obzir oslonci za dizalicu, ispušne cijevi i kotači. Za otvore u području kotača treba pretpostaviti da su nadomješteni zamišljenom površinom koja se uklapa u susjednu vanjsku površinu.

2.5. „polumjer zakrivljenosti" znači približna veličina zaobljenja koje se razlikuje od preciznog geometrijskoga oblika.

3. ZAHTJEV ZA EEZ HOMOLOGACIJU TIPA

3.1. Zahtjev za EEZ homologaciju tipa vozila s obzirom na njegove vanjske izbočine mora podnijeti proizvođač vozila ili njegov ovlašten predstavnik.

3.2. Zahtjevu se prilažu dolje navedeni dokumenti u tri primjerka:

3.2.1. fotografije prednje i stražnje strane te bočnih strana vozila;

[1] Tekst Priloga u osnovi je sličan tekstu Pravilnika br. 26. Gospodarske komisije UN-a za Europu. Također, podtočke točaka su iste. Kad neka točka Pravilnika br. 26. nema odgovarajuću točku u Prilozima, ona je navedena u zagradama.

3.2.2. crteži s dimenzijama branika, i po potrebi;

3.2.3. crteži određenih vanjskih izbočina i, ako je primjenjivo, crteži određenih dijelova vanjske površine koja se navodi u točki 6.9.1.

3.3. Tehničkoj službi koja je odgovorna za homologacijska ispitivanja dostavlja se sljedeće:

3.3.1. vozilo koje predstavlja tip vozila za koji je zatražena homologacija ili dio ili dijelove vozila za koje se smatra da su važni za provjere i ispitivanja koja su propisana ovim Prilogom;

3.3.2. na zahtjev gore navedene tehničke službe, određene sastavne dijelove i određene uzorke upotrijebljenih materijala.

4. EEZ HOMOLOGACIJA TIPA

(4.1.)

(4.2.)

(4.3.)

(4.4.)

(4.4.1.)

(4.4.2.)

(4.5.)

4.6. Formular koji je u skladu s obrascem u Prilogu III. prilaže se EEZ certifikatu o homologaciji tipa.

5. OPĆI ZAHTJEVI

5.1. Odredbe ovoga Priloga ne primjenjuju se na one dijelove vanjske površine koji se, kad je vozilo opterećeno i kad su sva vrata, prozori, poklopci itd. zatvoreni, nalaze:

5.1.1. na visini većoj od 2 m; ili

5.1.2. ispod podne crte; ili

5.1.3. smješteni tako da ih se u stanju mirovanja ne može dodirnuti kuglom promjera 100 mm.

5.2. Vanjska površina vozila ne smije imati šiljastih ili oštrih dijelova koji strše prema van, ni izbočina koje bi svojim oblikom, dimenzijama, usmjerenjem ili tvrdoćom mogle povećati opasnost ili težinu tjelesne ozljede osobe udarene ili ogrebene vanjskom površinom u slučaju sudara.

5.3. Vanjska površina vozila ne smije imati dijelova koji strše prema van i koji bi mogli okrznuti pješake, bicikliste ili motocikliste.

5.4. Stršeći dijelovi vanjske površine, na koje se odnose odredbe iz točaka 5.5., 6.1.3., 6.3., 6.4.2., 6.7.1., 6.8.1. i 6.10., moraju imati polumjer zakrivljenosti manji od 2,5 mm.

5.5. Stršeći dijelovi vanjske površine, koji su izrađeni od materijala čija tvrdoća nije veća od 60 shore A, smiju imati polumjer zaobljenja manji od 2,5 mm.

6. POSEBNI ZAHTJEVI

6.1. **Ukrasi**

6.1.1. Dodani ukrasi koji strše više od 10 mm iznad njihova oslonca moraju se uvući, odvojiti ili saviti kad sila od 10 daN djeluje na njihovu najistaknutiju točku u bilo kojemu smjeru, u ravnini koja je približno usporedna s površinom na koju su ugrađeni. Ti se zahtjevi ne primjenjuju na ukrase na rešetkama hladnjaka na koje se primjenjuju samo zahtjevi iz točke 5.

6.1.2. Zahtjevi iz točke 6.1.1. ne primjenjuju se na zaštitne vrpce ili zaštitu na vanjskoj površini. Međutim, ta zaštita mora biti čvrsto pričvršćena na vozilo.

6.1.3. Ako je debljina dodanih ukrasa manja od 5 mm, zahtjev za najmanji polumjer zakrivljenosti 2,5 mm se ne primjenjuje, ali prema van okrenuti uglovi takvih ukrasa moraju biti zaobljeni.

6.2. **Glavna svjetla**

6.2.1. Izbočeni rubovi i obruči dopušteni su na glavnim svjetlima pod uvjetom da njihove izbočine, mjerene u odnosu na vanjsku prozirnu površinu glavnog svjetla, nisu veće od 30 mm te da im polumjer zakrivljenosti u svakoj točki nije manji od 2,5 mm.

6.2.2. Uvlačna glavna svjetla moraju zadovoljavati zahtjeve iz točke 6.2.1. u radnom i uvučenom položaju.

6.3. **Rešetke i razmaci**

6.3.1. Zahtjevi iz točke 5.4. ne primjenjuju se na razmake između nepomičnih i pomičnih elemenata, uključujući elemente rešetaka za ulaz i izlaz zraka i rešetke hladnjaka, pod uvjetom da razmak između dva susjedna elementa nije veći od 40 mm. Za razmake između 40 i 25 mm polumjer zakrivljenosti mora biti najmanje 1 mm. Međutim, ako je razmak između dva susjedna elementa jednak ili manji od 25 mm, polumjer zakrivljenosti vanjskih površina elemenata ne može biti manji od 0,5 mm.

6.3.2. Spoj prednje plohe s bočnim plohama svakog elementa koji čini rešetku ili razmak mora biti zaobljen.

6.4. **Brisači vjetrobranskog stakla**

6.4.1. Držači brisača vjetrobranskog stakla moraju biti postavljeni tako da osovina brisača bude u zaštitnome kućištu s polumjerom zakrivljenosti koji zadovoljava zahtjeve iz točke 5.4. i čija površina nije manja od 150 mm^2.

6.4.2. Točka 5.4. ne primjenjuje se na metlice brisača ili na bilo koji nosivi dio. Međutim, ti dijelovi moraju biti izrađeni tako da nemaju oštrih uglova ili šiljastih ili oštrih dijelova koji nemaju određenu funkciju.

6.5. **Branici**

6.5.1. Završeci branika moraju biti okrenuti prema vanjskoj površini radi minimiziranja opasnosti od udara.

6.5.2. Sastavni dijelovi branika moraju biti konstruirani tako da sve krute vanjske površine imaju polumjer zakrivljenosti najmanje 5 mm.

6.6. **Kvake, šarke i tipkala na vratima, prostori za prtljagu i poklopci motora; čepovi i poklopci na otvoru za punjenje spremnika za gorivo**

6.6.1. Izbočine ne smiju prijeći 40 mm kod kvaka bočnih vrata i 30 mm u svim drugim slučajevima.

6.6.2. Ako se kvake na bočnim vratima zakreću pri otvaranju ili zatvaranju, moraju zadovoljavati sljedeće zahtjeve:

6.6.2.1. završetak kvake u položaju otvaranja vrata mora biti usmjeren prema natrag a kvaka mora biti tako postavljena da se zakreće usporedno s ravninom vrata i da se ne zakreće prema van;

6.6.2.2. završetak kvake treba biti okrenut unatrag prema vratima i ugrađen u udubljenje.

6.7. **Matice kotača, poklopac glavčine i ukrasni poklopci**

6.7.1. Ne primjenjuju se zahtjevi iz točke 5.4.

6.7.2. Matice kotača, poklopac glavčine i ukrasni poklopci ne smiju imati oštrih izbočina u obliku krilaca.

6.7.3. Kad se vozilo kreće pravocrtno, dio kotača, osim gume, smješten iznad vodoravne ravnine koja prolazi kroz njegovu os vrtnje, ne smije stršiti iznad vertikalne projekcije, u vodoravnoj ravnini, vanjske površine ili strukture. Međutim, ako funkcionalni zahtjevi to opravdavaju, ukrasni poklopci koji pokrivaju kotač i matice kotača mogu stršiti iznad vertikalne projekcije vanjske površine ili strukture pod uvjetom da polumjer zakrivljenosti površine dijela koji strši ne bude manji od 30 mm te da izbočina iznad vertikalne projekcije vanjske površine ili strukture ni u kojem slučaju ne prelazi 30 mm.

6.8. **Rubovi limova**

6.8.1. Rubovi limova, kao što su rubovi žljebova i vodilica pomičnih vrata, dopušteni su samo ako su presavijeni prema unutra ili obloženi zaštitom koja zadovoljava zahtjeve ovoga Priloga koji se na nju primjenjuju.

6.9. **Oplate karoserije**

6.9.1. Pregibi na oplatama karoserije moraju biti zaobljeni polumjerom manjim od 2,5 mm, uz uvjet da nije manji od jedne desetine visine „H” izbočine, mjereno postupkom koji je opisan u Prilogu II.

6.10. **Bočni skretači za zrak i kišu**

6.10.1. Bočni skretači moraju biti zaobljeni polumjerom od najmanje 1 mm na rubovima koji mogu biti neposredno usmjereni prema van.

6.11. **Oslonci za dizalicu**

6.11.1. Oslonci za dizalicu ne smiju stršiti više od 10 mm iznad vertikalne projekcije podne crte koja leži direktno iznad njih.

(7.)

(7.1.)

(7.1.1.)

(7.1.2.)

(7.2.)

8. SUKLADNOST PROIZVODNJE

(8.1.)

8.2. Radi provjere sukladnosti s homologiranim tipom, provodi se dostatan broj nasumičnih provjera na serijski proizvedenim vozilima.

(9.)

(9.1.)

(9.2.)

(10.)

PRILOG II.

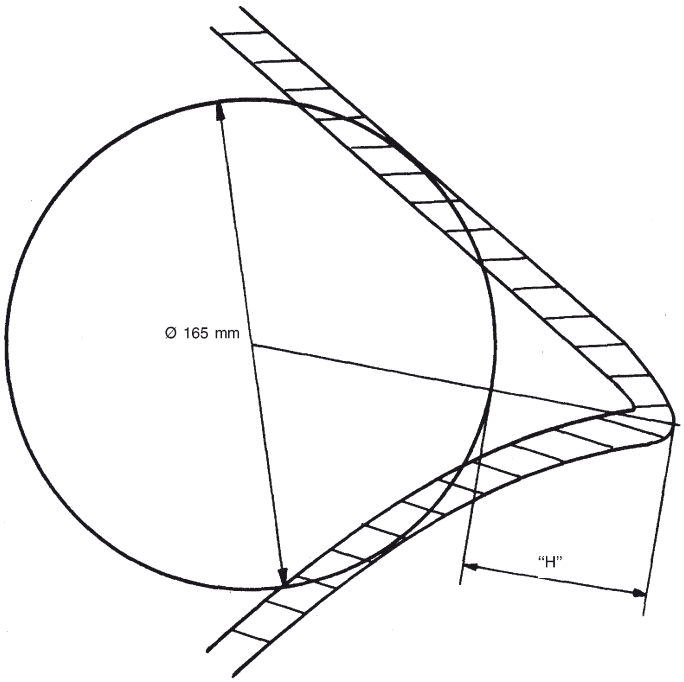
POSTUPAK ODREĐIVANJA VISINE IZBOČINA NA VANJSKOJ POVRŠINI

1. Visina izbočine H određuje se grafički pomoću opsega kruga promjera 165 mm koji s unutarnje strane dodiruje vanjski obris vanjske površine u presjeku koji treba provjeriti.

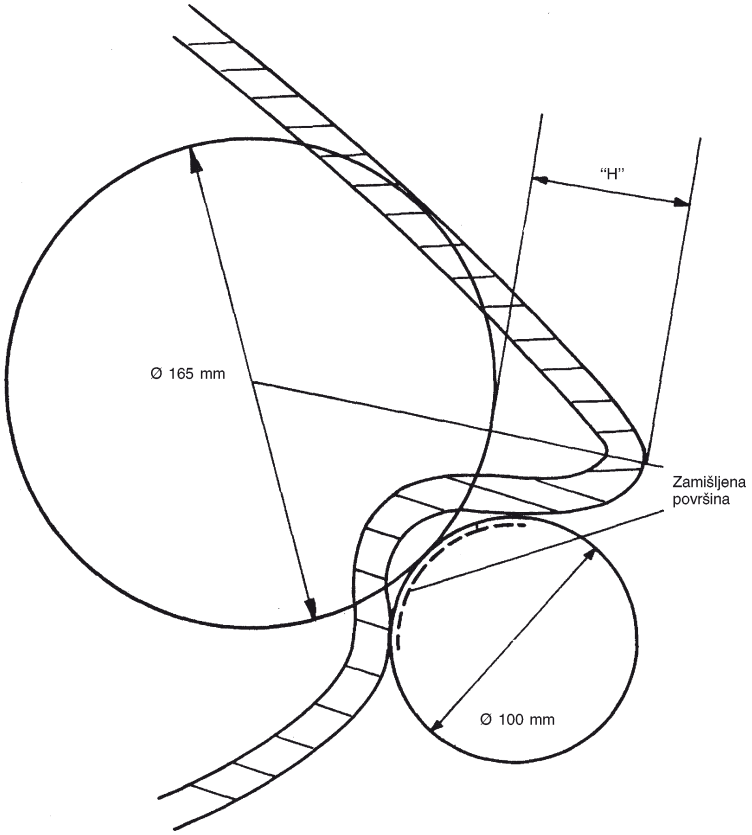
2. H je najveća vrijednost razmaka mjerenoga u smjeru pravca koji prolazi kroz središte kruga promjera 165 mm, između kružnice spomenutoga kruga i vanjske konture izbočine (vidi sliku 1.).

3. Kad nije moguće dodirivati vanjski dio vanjskog obrisa vanjske površine promatranoga presjeka krugom promjera 100 mm, treba pretpostaviti da vanjski obris na tome području oblikuje kružnica kruga promjera 100 mm između točaka njezina dodira s vanjskim obrisom (vidi sliku 2.).

4. Proizvođač mora osigurati crteže potrebnih presjeka kroz vanjsku površinu kako bi bilo moguće izmjeriti visinu gore navedenih izbočina.

Slika 1.

Slika 2.

PRILOG III.

OBRAZAC

Naziv nadležnog tijela

PRILOG CERTIFIKATU O EEZ HOMOLOGACIJI TIPA S OBZIROM NA VANJSKE IZBOČINE

(Članak 4. stavak 2. i članak 10. Direktive Vijeća od 6. veljače 1970. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homologaciju tipa motornih vozila i njihovih prikolica)

Broj homologacije tipa: .....

1. Marka (trgovački naziv vozila): .....
2. Tip vozila: .....
3. Naziv i adresa proizvođača: .....

   .....
4. Ako je primjenjivo, ime i adresa ovlaštenoga predstavnika proizvođača: .....

   .....
5. Vozilo dostavljeno na homologaciju dana: .....
6. Tehnička služba odgovorna za homologacijska ispitivanja: .....

   .....
7. Datum izvještaja o ispitivanju koji je izdala ta tehnička služba: .....
8. Broj izvještaja o ispitivanju koji je izdala ta tehnička služba .....
9. Homologacija tipa s obzirom na vanjske izbočine je izdana/odbijena ([1]): .....

   .....
10. Mjesto .....
11. Datum: .....
12. Potpis: .....
13. Sljedeći dokumenti, koji nose gore navedeni broj homologacije tipa, prilažu se ovom certifikatu:

    ..... fotografije prednjeg i stražnjeg dijela te bočnih dijelova vozila;

    ..... crteži, s dimenzijama branika i, prema potrebi,

    ..... crteži određenih vanjskih izbočina.

([1]) Prekrižiti nepotrebno.